

GEDRAGSPROTOCOL

Guido de Brès Baarn

INHOUD

- A. Achtergrond en doelstellingen
- B. Pestgedrag
- C. Aanpak van pestgedrag in zeven stappen
- D. De begeleiding bij pestgedrag
- E. Social Media

A. Achtergrond en doelstellingen

Zoals wij in onze visie aangeven, vinden wij het zeer belangrijk om op school een pedagogisch klimaat te scheppen waarin kinderen zich veilig en geaccepteerd voelen en waarin teamleden, ouders en kinderen respectvol met elkaar omgaan. Dit willen we onder meer bereiken door het centraal stellen van de schoolregels en een transparant beleid ten aanzien van ongewenst gedrag.

Het gedragsprotocol

Hoe gaan wij om met ongewenst gedrag op school?

Pesten, plagen, ruzie of ander ongewenst gedrag komt helaas op iedere school voor, ook bij ons. Het is een probleem dat wij onder ogen zien en op onze school serieus aan willen pakken. Daar zijn wel enkele voorwaarden aan verbonden.

Algemene voorwaarden

- Het schoolteam moet proberen wangedrag te voorkomen door er in de groep over te praten en met de leerlingen gedragsregels vast te stellen.
- Als ongewenst gedrag optreedt, moeten leerkrachten en ouders (in samenwerking met elkaar) dat kunnen signaleren en duidelijk stelling nemen.
- Pesten moet als probleem worden gezien door alle direct betrokken partijen: leerlingen (gepeste kinderen, pesters en de zwijgende groep), leerkrachten en de ouders/verzorgers (hierna genoemd: ouders).
- Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, moet het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar worden gemaakt.
- Wanneer ongewenst gedrag ondanks alle inspanningen toch weer de kop opsteekt, moet de school beschikken over een directe aanpak.
- Wanneer het probleem niet op de juiste wijze wordt aangepakt of de aanpak niet het gewenste resultaat oplevert dan is de inschakeling van een vertrouwenspersoon nodig. De vertrouwenspersoon kan het probleem onderzoeken, deskundigen raadplegen en het bevoegd gezag adviseren.
- Op school is er een vertrouwenspersoon aangesteld. Op de Guido de Brès is dit de I.B' er Kitty van den Berg.
- De directie behoudt zich het recht voor, om in individuele gevallen van dit protocol af te wijken.
- Indien de ouder tevens leerkracht is op school, schakelt de directie vanaf stap 1 de vertrouwenspersoon in.

Hoe willen wij op de Guido de Brès concreet met de algemene voorwaarden omgaan?

- Onderwerpen als veiligheid, omgaan met elkaar, omgaan met verschillen, rollen in een groep, aanpak van ruzies etc. komen aan de orde binnen de groep. Hoe ga je respectvol met elkaar om? Dat is voor kinderen niet altijd even makkelijk. Er zijn namelijk heel veel vormen van voorbeeldgedrag en reacties op het eigen gedrag. 'Doe eens gewoon' is niet meer voldoende. Want wat is 'gewoon'?

Op school werken we wekelijks met de methode Kwink, een lesmethode waarmee we onze kinderen van groep 1 t/m 8 kunnen leren respectvol met elkaar om te gaan. De methode geeft op een eigentijdse en positieve manier uitleg over gevoelens en gedrag.

Daarnaast wordt tijdens de eerste zes weken van het schooljaar een rooster opgesteld, waarbij de schoolregels worden verdeeld over de schoolweken. Iedere 2 weken zal er een andere regel centraal staan en deze wordt visueel ondersteund in de gangen in de school. Ook worden de groepsregels vastgesteld.

- Er wordt gebruik gemaakt van coöperatieve werkvormen waar naast cognitieve doelen vooral sociale doelen nagestreefd worden.
- Het voorbeeldgedrag van de leerkrachten (en thuis van de ouders) is van groot belang. Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar uitgesproken. Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en de leerlingen wordt niet geaccepteerd. Alle betrokkenen horen duidelijk stelling te nemen tegen dergelijke gedragingen.
- Op de Guido de Brès mogen wij allemaal verschillend zijn .
Conflicten horen erbij en geven je de mogelijkheid om je verder te ontwikkelen.
Dit betekent dat wij de kinderen de kans geven om zelf hun conflicten op te lossen door met elkaar in gesprek te gaan, waarbij de leerkracht een neutrale positie inneemt (niet veroordelend).
De oplossing van een conflict moet in redelijke mate tegemoet komen aan de wensen van de betrokkenen.

Leerlingen, leerkrachten, directie en ouders zorgen in samenwerking met elkaar voor de bewaking van een goed pedagogisch klimaat waarbij de nadruk gelegd wordt op het positieve gedrag en het geven van complimentjes.

Uitgangspunten

1. Een belangrijke stelregel is dat het inschakelen van de leerkracht niet wordt opgevat als klikken. Vanaf de kleutergroep brengen we kinderen dit al bij: je mag niet klikken, maar.....als je wordt gepest of als je ruzie met een ander hebt en je komt er zelf niet uit dan mag je hulp aan de leerkracht vragen. Dit wordt niet gezien als klikken.
2. Een tweede stelregel is dat een medeleerling ook de verantwoordelijkheid heeft om het ongewenste gedrag bij de leerkracht aan te kaarten. Alle leerlingen zijn immers verantwoordelijk voor een goede sfeer in de groep.
3. Samenwerken zonder bemoeienissen: School en gezin halen voordeel uit een goede samenwerking en communicatie. Ook ouders hebben dus de verantwoordelijkheid om een gedragsprobleem bij de leerkracht aan te kaarten. Dit neemt niet weg dat iedere partij moet waken over haar eigen grenzen.
Het is bijvoorbeeld niet de bedoeling dat ouders naar school komen om eigenhandig een probleem voor hun kind op te lossen.

Bij problemen van pesten/ongewenst gedrag zullen de directie en de leerkrachten hun verantwoordelijkheid nemen en overleg voeren met de ouders.

Gedragsregels van De Guido de Brès:

- We lopen rustig in en uit, zonder al teveel geluid.
- Wees zuinig op het materiaal want het is van ons allemaal.
- Ruim je eigen spullen op, dan blijft de school tip top.
- Ben je aardig tegen iedereen dan heb je veel vrienden om je heen.
- Wij doen ons werk zo goed wij kunnen.

Kinderen mogen in hun eigen groep een aanvulling geven op deze vastgestelde omgangsregels, in overleg met de leerkracht.

Die aanvulling die wordt opgesteld, door en met de groep, zijn de groepsregels.

B. Pestgedrag

Omschrijving van pesten

Pesten is een systematische, psychologische, fysieke of seksuele handeling van geweld door een leerling of een groep leerlingen ten opzichte van één of meer klasgenoten, die niet (langer) in staat is zichzelf te verdedigen.

Uit deze definitie blijkt dat pesten iets anders is dan plagen. Bij plagen is er sprake van een incident, zijn er hoofdzakelijk gelijke machtsverhoudingen, kan de geplaagde zich verdedigen en loopt geen blijvende psychische of fysieke schade op. Pesten daarentegen is structureel, gebeurt opzettelijk, is bedoeld om schade toe te brengen.

Er is sprake van ongelijke machtsverhoudingen. Pesten houdt niet vanzelf op.

Pesten is van alle tijden en komt in alle groepen en culturen voor. Geplaagd wordt ieder kind wel eens, maar wie gepest wordt, is altijd de verliezer. Wie gepest wordt, vindt altijd de ander tegenover zich. Pesten is een vorm van mishandeling. Dit ernstige probleem leidt tot de noodzaak van een aanpak, in het bijzonder door ouders en leerkrachten.

C. Aanpak van pestgedrag in zeven stappen

Wanneer leerlingen gedrag vertonen dat niet getolereerd wordt neemt de leerkracht duidelijk een stelling in en schakelt de ouders en eventuele andere externe gesprekspartners in. Afhankelijk van hoe lang de leerling door blijft gaan met zijn/haar gedrag, worden de volgende stappen achtereenvolgens doorlopen. Aan de ouders en leerlingen zal duidelijk van tevoren de volgende te nemen stap uitgelegd worden.

Stap 1:

We proberen de leerlingen eerst zelf het probleem te laten oplossen door erover te praten. Op het moment dat een van de leerlingen er niet uitkomt (in feite het onderspit delft en verliezer of zondebok wordt) heeft deze het recht en de plicht het probleem aan de leerkracht voor te leggen. De leerkracht neemt de leerling serieus en gaat zo snel mogelijk een gesprek aan om dit te bespreken.

Stap 2:

De leerkracht brengt de partijen diezelfde week bij elkaar voor een verhelderend gesprek en probeert samen met hen de ruzie of pesterij op te lossen en (nieuwe) afspraken te maken.

Stap 3:

Bij herhaaldelijke ruzie/pestgedrag houdt de leerkracht een confronterend gesprek met de leerling die pest/ruzie maakt en worden de ouders op de hoogte gebracht van het ruzie/pestgedrag. Leerkracht(en) en ouders proberen in goed overleg samen te werken aan een bevredigende oplossing. Een kort verslag van dit gesprek met de gemaakte afspraken komt in het leerlingdossier te staan van het betreffende kind.

Stap 4 :

Wanneer er na een maand geen gedragsverandering is opgetreden, volgen de hieronder beschreven stappen:

- Een of meerdere keren onder toezicht binnen blijven.
- Wachten bij de leerkracht tot alle kinderen naar huis vertrokken zijn.
- Een schriftelijke opdracht zoals een stelopdracht over de toedracht en zijn of haar rol in het pestprobleem.
- Door gesprek: bewustwording voor wat hij/zij met het gepeste kind uithaalt.
- Afspraken maken met de pester over gedragsveranderingen. De naleving van deze afspraken komt aan het einde van iedere week (voor een periode) in een kort gesprek aan de orde.

Stap 5 :

- Een gesprek met de ouders, als voorgaande acties en eerdere gesprekken op niets uitgelopen zijn. Deze stap zal gezet worden wanneer de punten genoemd bij stap 4 binnen 6 weken geen effect hebben gehad. De medewerking van de ouders wordt nadrukkelijk gevraagd om een einde aan het probleem te maken. De leerkracht heeft

alle activiteiten vastgelegd in het leerlingdossier en de leerkracht heeft al het mogelijke gedaan om een einde te maken aan het pestprobleem.

- De Intern Begeleider is bij het gesprek aanwezig. Initiatief hiervoor ligt bij de leerkracht.

Stap 6 :

- Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld zoals het samenwerkingsverband, de schoolarts van de GGD of **Lokaal Team**.
- Bij aanhoudend pestgedrag kan er voor gekozen worden om een leerling tijdelijk in een andere groep te plaatsen, binnen de school.
- De Intern Begeleider blijft betrokken en coördineert.

Stap 7 :

- In extreme gevallen kan een leerling geschorst of verwijderd worden.
- De directie initieert.

D. De begeleiding bij pestgedrag

De begeleiding geven we op de Guido de Brès via een “vijfsporenaanpak”:

1. Hulp bieden aan het gepeste kind

- Naar het kind luisteren en zijn/haar probleem serieus nemen.
- Het kind leren het probleem op de juiste tijd en de juiste plek bespreekbaar te maken.
- Met het kind overleggen over mogelijke oplossingen.
- Samen met het kind werken aan oplossingen.
- De ouders informeren. Indien gewenst realiseren dat het kind deskundige hulp krijgt, bijvoorbeeld een sociale vaardigheidstraining.

2. Hulp bieden aan de pester

- Met het kind bespreken wat pesten voor een ander betekent.
- Het kind helpen om op een positieve manier relaties te onderhouden met andere kinderen.
- Het kind helpen om zich aan regels en afspraken te houden.
- Zo nodig zorgen dat het kind deskundige hulp krijgt, bijvoorbeeld een sociale vaardigheidstraining.
- De ouders over het ongewenste gedrag informeren.

3. Hulp bieden aan de zwijgende middengroep

- Met de kinderen praten over pesten en over hun eigen rol daarbij.
- Met de kinderen overleggen over mogelijke oplossingen en over wat ze zelf kunnen bijdragen aan die oplossingen.

4. School brede aanpak

- Werken aan het tot stand brengen van een algemeen beleid van de school rond veiligheid en pesten waar de hele school bij betrokken is (Kwink).
- Zorgen dat er geschikt materiaal is, om dit onderwerp in de groep te bespreken (Kwink).

5. Hulp bieden aan de ouders

- Ouders die zich zorgen maken over pesten serieus nemen.
- Zorgen voor een lage drempel voor ouders om het probleem op de school te bespreken.
- Samenwerking tussen school en ouders bevorderen om het pestprobleem aan te pakken.
- Informatie en advies geven over pesten en de manieren waarop pesten kan worden aangepakt.
- Zo nodig ouders doorverwijzen naar deskundige ondersteuning.

E. Social media

Gedragafspraken op school met de leerlingen

1. Geef nooit persoonlijke informatie door op Social Media, zoals namen, adressen en telefoonnummers, zonder toestemming van de leerkracht.
2. Vertel het je leerkracht meteen als je informatie tegenkomt waardoor je je niet prettig voelt of waarvan je weet dat dat niet hoort. Houd je je aan de afspraken, dan is het niet jouw schuld dat je zulke informatie tegenkomt.
3. Leg nooit verdere contacten met iemand zonder toestemming van je leerkracht.
4. Verstuur via mail berichten nooit foto's van jezelf of van anderen zonder toestemming van je leerkracht.
5. Beantwoord nooit mail waarbij je je niet prettig voelt of waar dingen in staan waarvan je weet dat dat niet hoort. Het is niet jouw schuld dat je zulke berichten krijgt.
6. Verstuur ook zelf dergelijke berichten niet.
7. Spreek van tevoren met je leerkracht af wat je op Social Media wilt gaan doen.
8. Leerlingen maken op school geen profielen aan op sociale media.
9. Bij het niet houden aan de afspraken wordt er een computerverbod voor een bepaalde periode ingesteld.

Afspraken met de leerkrachten

1. Social Media wordt gebruikt voor opbouwende educatieve doeleinden.
2. Sites die wij leerlingen willen laten gebruiken worden eerst door de leerkracht bekeken.
3. Er worden geen sites bezocht die niet aan onze fatsoensnormen voldoen.
4. Er wordt aan de leerlingen uitgelegd waarom zij bepaalde sites wel of niet mogen bezoeken.
5. De leerkracht draagt zorg voor een omgeving waarin leerlingen open kunnen vertellen wanneer zij op een ongewenste, onbedoelde site komen. Het is meestal immers niet hun schuld.
6. Regels en wetten met betrekking tot copyright worden in acht genomen.

Tot slot

Met dit gedragprotocol willen alle betrokkenen bij de Guido de Brès laten zien dat:

- alle kinderen zich in hun basisschoolperiode veilig mogen voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen.
- wij door regels en afspraken zichtbaar te maken het mogelijk maken dat kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aan kunnen spreken op deze regels en afspraken.
- wij, door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen, alle kinderen in de gelegenheid willen stellen om met veel plezier naar school te gaan!

Dit protocol wordt onderschreven door leerkrachten, vertegenwoordigers van de ouders uit de medezeggenschapsraad, directie en bestuur.